

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/166/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418201433
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6418201433.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu: V. B., narodeného XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom B.prechodne bytom XX., OhrX933 33J., práve zastúpeného V.. Ivica Štigitz, advokátka so sídlom Šafárikova 8, 048 01 Rožňava, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, v spore zastúpený JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka, so sídlom Majerníková 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42 185 190, o žalobe na úhradu sumy 4.284,72 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 7Csp/22/2018 - 62 zo dňa 11. januára 2019, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 4.284,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa 16. 03. 2018 až do zaplatenia, a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia pod následkom výkonu rozhodnutia (I. výrok). Zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania vo výške 100% (II. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 4.284,72 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že na základe spotrebiteľskej zmluvy o úvere uzatvorenej medzi stranami konania dňa 29. 06. 2007, žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 14.000,- SK (464,71 Eur), ktorý sa žalobca zaviazal vrátiť v pravidelných dvanástich mesačných splátkach po 2.280,- Sk (75,68 Eur). Celkovo mal žalovanému uhradiť sumu vo výške 27.260,- Sk (908,19 Eur). Uviedol, že v predmetnej zmluve o úvere (ďalej len „zmluva o úvere“) absentovali kogentné náležitosti, a to predovšetkým ročná percentuálna miera nákladov, neuvedenie sumy a počtu a termínov jednotlivých splátok, čo samotnú zmluvu malo činiť bezúročnou a bezpoplatkovou. Z tohto dôvodu si žalobca voči žalovanému uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) vo výške 4.284,72 Eur, ako rozdiel medzi sumou, ktorú uhradil v rámci exekučného konania vo výške 4.749,43 Eur a istiny úveru vo výške 464,71 Eur.

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia podľa § 52 ods. 1, 2, § 53 ods.1, § 107 ods. 1, § 451 ods. 1 a 2 OZ, § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v platnom a účinnom znení v čase uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“) dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

4. Mal preukázané, že súčasťou zmluvy o úvere pod hlavičkou všeobecnej podmienky poskytnutia úveru v bode 17. zmluvy o úvere bola účastníkmi konania dojednaná rozhodcovská doložka, podľa ktorej všetky spory, ktoré vzniknú zo zmluvy vrátane sporov o jej platnosť budú riešené rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a. s.. Súd prvej inštancie preskúmal platnosť takto uzavretej rozhodcovskej doložky, pričom dospel k záveru, že táto je neplatná pre rozpor s § 53 ods. 4 písm. r) OZ v spojení s § 53 ods. 5 OZ. Následne konštatoval, že v prípade vydaného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol exekučným titulom išlo o nulitný právny akt, nakoľko bol vydaný na základe neplatného dojednania. Taktiež sa vysporiadal aj so vznesenou námietkou premlčania, ktorú ako účelovú neakceptoval. Uviedol, že žalobca je osobou neznalou práva, a preto o získaní bezdôvodného obohatenia sa dozvedel až odo dňa právnej konzultácie s jeho právnou zástupkyňou, a to dňom vyznačenia dátumu na plnomocenstve udeleného na zastupovanie.

5. Následne preskúmal zmluvu o úvere a dospel k záveru, že táto neobsahuje obligatórne náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. g), h), i) a j) ZoSÚ, ktorých absencia bola sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou zmluvy o úvere. Nakoľko zmluva o úvere vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov, kvalifikoval plnenie nad rámec poskytnutého úveru žalovaným žalobcovi ako bezdôvodné obohatenie, pričom výšku bezdôvodného obohatenia určil ako rozdiel medzi skutočne vyplatenými finančnými prostriedkami žalobcom vo výške 4.749,43 Eur a poskytnutou výškou úveru vo výške 4.64,71 Eur, čo predstavovalo sumu 4.284,72 Eur. Taktiež žalobcovi priznal aj nárok na zákonný úrok z omeškania.

6. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Z obsahu odvolania vyplýva, že tento odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam [§ 365 ods. 1 písm. f) CSP] a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Uviedol, že zmluva o úvere bola uzavretá podľa § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“), pričom poukázal na znenie § 261 ods. 3 písm. d) OBZ, podľa ktorého zmluva o úvere má povahu absolútneho obchodu od ktorého nie je možné sa odchyliť, a preto aplikácia právnych predpisov na ochranu spotrebiteľov nebola možná, nakoľko právny vzťah medzi stranami sporu s prihliadnutím na charakter zmluvy o úvere nebol vzťahom spotrebiteľským. Bol toho názoru, žalobca neuzatvoril zmluvu o úvere v postavení spotrebiteľa, z ktorého dôvodu túto nemožno posudzovať ako bezúročnú a bez poplatkov v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a tým aplikovať ustanovenia právnych predpisov týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv.

9. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý sa s dôvodmi odvolania uvedenými v odvolaní nestotožnil. Bol toho názoru, že súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním dospel k správnym skutkovým zisteniam. Vo vzťahu k tvrdeniu žalovaného, že zmluva o úvere bola uzavretá v zmysle OBZ uviedol, že žalobca nebol podnikateľom a požičané finančné prostriedky nepoužil na výkon povolania alebo podnikania. Poukázal na § 53 ods. 2 a 3 a § 54 ods. 1 OZ. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

10. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na svojom odvolaní, pričom navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a tomuto vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu a žalovanému prizná náhradu trov konania. Na doplnenie tvrdení o neunesení dôkazného bremena poukázal na § 150 ods. 1 CSP a rozhodnutie Okresného súdu Trnava č. k. 27Csp/191/2016 - 72 zo dňa 15. 01. 2019. Vo vzťahu k osobe žalobcu bol toho názoru, že sa jedná o osobu, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysle a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísal. Uviedol, že žalobca nebol k podpisu zmluvy o úvere donútený a túto podpísal bez akéhokoľvek psychického, či fyzického nátlaku. V tomto smere poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/343/2013.

11. Žalobca sa k odvolacej replike žalovaného nevyjadril.

12. Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 CSP, vec preskúmal v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, z dôvodu, že nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, aplikujúc procesný postup podľa § 382 CSP, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

13. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

14. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo považoval odvolací súd rozhodnutie za správne.

16. Je pravdou, že zmluva o úvere patrí medzi absolútne obchody, ktorá je upravená § 497 a nasl. OBZ. Na druhej strane však OZ poskytuje základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv. Podľa § 52 OZ v platnom a účinnom znení v čase uzatvorenia zmluvy o úvere sa spotrebiteľskou zmluvou rozumela každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatváral dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Rovnako aj ZoSÚ definoval spotrebiteľa ako fyzickú osobu, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

18. Jednou zo základných črt spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že túto uzatváral žalobca ako fyzická osoba, pričom úver nebol z jeho strany čerpaný za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V predmetnom zmluvnom vzťahu vystupoval ako spotrebiteľ, zatiaľ čo žalovaný ako právnická osoba mal a má v predmete svojej podnikateľskej činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov a teda vystupoval ako dodávateľ služby. V konaní žalovaný nepreukázal, že by zmluva o úvere mala mať nespotebiteľský charakter, ktorý by musel byť preukázaný bezpečne spôsobom, ktorý nevzbudzuje odôvodnené pochybnosti. Z obsahu zmluvy o úvere totiž nevyplýva skutočnosť, ktorá by spochybňovala, že žalobca čerpal úver ako spotrebiteľ, nakoľko v tejto okrem údajov potrebných na identifikáciu žalobcu (meno a priezvisko, bydlisko, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu) iné údaje uvedené nie sú. Kolónky umožňujúce identifikovať žalobcu ako subjekt konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (obchodné meno, IČO, miesto podnikania, číslo živnostenského registra) vôbec vyplnené nie sú. Za takejto situácie záver o spotrebiteľskom charaktere zmluvy o úvere má oporu vo vykonanom dokazovaní.

19. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne podrobil zmluvu o úvere preskúmaniu obligatórnych náležitostí v zmysle ZoSÚ, pričom dospel k správne záveru, že táto neobsahuje okrem iného aj ročnú percentuálnu mieru nákladov podľa § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ, ktorého dôsledkom je, že zmluva o úvere je bezúročná a bezpoplatkov. Z tohto dôvodu žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. OZ, v ním uplatňovanej výške.

20. Vzhľadom na to, že odvolací súd v napadnutom rozsudku nezistil žiadne pochybenie, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil, a to v celom rozsahu, teda aj vo výroku o trovách prvostupňového konania, ktorý bol odôvodnený plným úspechom žalobcu v konaní.

21. Žalobca bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný, preto mu odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP s použitím § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

22. Toto rozhodnutie prijal senátu odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2, veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).